

горня и срѣдня Марица и край Тунджа, а само малки долини разширения тукъ-тамъ, които се послѣдватъ винаги отъ тѣсни проломи; затова и съобщението прѣзъ Родопитѣ е трудно и едва въ послѣднитѣ продължителни войни повече съ огледъ къмъ военнитѣ дѣйствия отколкото на търговията и съобщението се прокараха сносни шосета и въ Родопитѣ, дѣто по-рано имаше само пѣтеки за пѣшеходци и мулета. Мжчното съобщение на отдѣлнитѣ родопски части е попрѣчило да се създадатъ въ самитѣ Родопи важни центрове на търговия и съобщение, да се създадатъ истински градове. Затова градоветѣ, съ които родопското население извършва своята търговия, лежатъ на югъ и изтокъ отъ новосъздаденитѣ граници на Западна Тракия или въ Източна Срѣдна България. Арда се изтича въ долна Марица, но нейниятъ басейнъ само въ източната си частъ има източенъ наклонъ. Най-голѣмитѣ Ардини притоци изтичатъ отъ южнитѣ Родопи, които сж най-висока ограда на нейния басейнъ, и затова иматъ посока отъ югъ къмъ сѣверъ и съ своитѣ долини помагатъ за напрѣчното съобщение прѣзъ Родопитѣ. Отъ сѣвернитѣ източни Родопи отиватъ къмъ Арда малки притоци, но съобщението между долината на Арда и низината на срѣдна Марица не срѣща голѣми спънки, защото вододѣлътъ е низкъ и Арда тече близо до него. Станимашката рѣка, Чая, навлиза съ своята долина далеко навжтрѣ въ Родопитѣ и създава пригоденъ естественъ пѣтъ къмъ Ахж-Челебийската покрайнина, най-важната и най-чиста българска областъ вжтрѣ въ Родопитѣ. Сжщо лесно е съобщението прѣзъ Тополовския проходъ (високъ 1250 м.), а най-лесно